

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum per obligationem voti simplicis matrimonium contractum dirimi
debeat? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis pater sit dignius principium matris, tamen mater dat substantiam corporalem: ex parte cuius attenditur conditio seruitutis.

Ad secundum dicendum, quod in his quæ ad rationem speciei pertinent, magis assimilatur filius patri, quam matri: sed in materialibus conditionibus magis debet assimilari matri, quam patri: quia res habet a forma, esse specificum; sed conditiones materiales a materia.

Ad tertium dicendum, quod filius assimilatur patri ratione formæ, quam habet in sui complemento, sicut & pater: & ideo ratio non est ad propositum.

Ad quartum dicendum, quod quia honor filij magis est ex patre, quam ex matre, idem in genealogiis in Scripturis, & secundum communem consuetudinem, magis nominantur filij a patre, quam a matre: tamen in his quæ ad seruitutem spectant, magis matrem sequuntur.

QVÆST. LIII.

De impedimento voti & ordinis, in quatuor articulis diuisa.

Deinde considerandum est de impedimento voti & ordinis.

¶ Circa quod quærentur quatuor.

¶ Primo, utrum votum simplex matrimonium dirimat?

¶ Secundo, utrum votum solemne?

¶ Tertio, utrum ordo matrimonium impediat?

¶ Quarto, utrum aliquis post matrimonium, sacrum ordinem suscipere possit?

ARTIC. I.

Utrum per obligationem voti simplicis matrimonium contractum dirimi debeat?

Ad primam sic proceditur. Videtur, quod per obligationem voti simplicis matrimonium contractum dirimi debeat. Fortius enim vinculum debetiori præiudicat, sed vinculum voti est fortius quam vinculum

312

Tho. 4. d.

38. q. 1.

ar. 3. q. 2

et. 3. c. xiv

sus. extra

qui cleri.

vel co-

geses.

vinculum matrimonij : quia hoc fit homini, illud autem Deo. Ergo vinculum voti præiudicat vinculo matrimonij.

¶ 2 Præterea, Præceptum Dei non est minus, quàm præceptum Ecclesiæ. Sed præceptum Ecclesiæ adeo obligat, quòd si contra ipsum, matrimonium contrahatur, dirimitur; sicut patet de illis qui contrahunt in aliquo gradu consanguinitas ab Ecclesia prohibita. Ergo cum se, ut are votum sit præceptum diuini, videtur quòd qui contra votum, matrimonium contrahit, ex hoc matrimonium sit dirimendum.

** de qua sequens quæst.*

¶ 3 Præterea, In matrimonio potest homo uti carnali copula sine peccato. Sed ille qui facit votum simplex castitatis, numquam potest carnaliter vxori commisceri sine peccato. Ergo votum simplex matrimonium dirimit. Probatio mediæ constat, quòd qui post votum simplex continentie matrimonium contrahit, peccat mortaliter: quia secundum Hieronymum *, virginitatem vouentibus non solum carere, sed velle nubere damnabile est. Sed contractus matrimonij non est contra votum continentie nisi ratione carnalis copulæ. Ergo quando primo carnaliter commiscetur vxori, mortaliter peccat, & eadem ratione omnibus alijs vicibus; quia peccatum primo commissum non potest excusare à peccato sequenti.

refertur in dec. d. 27. c. Vo. uentibus, et id habet Aug. de bona viduitate, c. 9. 10. 4.

¶ 4 Præterea, Vir & mulier in matrimonio debent esse pares, præcipue quantum ad carnalem copulam.

Ille qui votum simplex continentie facit, numquam potest petere debitum sine peccato: quia hoc manifeste contra votum continentie, ad quam ex voto tenetur. Ergo nec reddere potest sine peccato.

SED contra est, quod Clemens Papa * dicit, votum simplex impedit matrimonium contrahendum, sed non dirimit contractum.

in decre. lib. 4. tit. 1. quod clerici uent. c. 1. Consu. ut.

RESPONDEO dicendum, quòd per hoc res aliqua potest esse in potestate alicuius, per quod transiit in potestatem alterius. Promissio autem alicuius rei

non transfert eam in dominium eius, cui promittitur; & ideò non ex hoc ipso quòd aliquis rem promittit aliquam, definit res illa esse in potestate sua.

Cùm ergo in voto simplici non sit nisi simplex promissio proprii corporis, ad continentiam Deo servandam facta; post votum simplex adhuc remanet homo dominus sui corporis: & ideò potest ipsum alteri dare, scilicet uxori; in qua datione sacramentum matrimonij consistit*, quòd indissolubile est. Et propter hoc votum simplex, quamvis impediatur matrimonium contrahendum, quia peccat contrahens matrimonium post votum simplex continentia; tamen quia verus contractus est, non potest matrimonium per hoc dirimi.

Ad primum ergo dicendum, quòd votum est fortius vinculum, quam matrimonium, quantum ad id cui, & ad quod obligat. Quia per matrimonium obligatur homo uxori ad redditionem debiti; sed per votum, Deo, ad continentiam. Tamen quantum ad modum ligandi, matrimonium est fortius vinculum, quam votum simplex: quia per matrimonium traditur actualiter vir in potestatem uxoris, non autem per votum simplex, ut dictum est*. Porro autem est semper conditio possidentis: sed quantum ad hoc simili modo obligat votum simplex sicut sponsalia: unde propter votum simplex sunt sponsalia dicitur menda.

Ad secundum dicendum, quòd præceptum prohibens matrimonium inter consanguineos, non habet in quantum est præceptum Dei vel Ecclesie, quòd dirimat matrimonium contrahendum; sed in quantum facit, quòd consanguinea corpus non potest transire in potestatem consanguinei. Hoc autem non facit præceptum prohibens matrimonium post votum simplex, ut ex dictis* patet. Et ideò ratio non sequitur: ponitur enim pro causa quòd non est causa.

Ad tertium dicendum, quòd ille qui contrahit matrimonium per verba de presenti post votum simplex

*in corp.
artic. 1.
ad 1.*

lex, non potest cognoscere uxorem suam sine peccato mortali: quia adhuc restat sibi facultas implendi votum continentie ante matrimonium consummatum. Sed postquam matrimonium consummatum est, est sibi iam factum illicitum non reddere debitum uxori exigenti; ex culpa sua. Ideo ad hoc obligatio voti non se extendit, ut prædictis * patet: tamen debet per lamentum continentie recompenfare pro continentia non seruata.

in corp. art.

Ad quartum dicendum, quod quantum ad ea, in quibus non est factus impotens votum continentie seruare, adhuc post contractum matrimonium obligatur ad seruandum: propter quod mortua uxore tenetur totaliter continere: & quia ex matrimonij vinculo non obligatur ad debitum petendum; ideo non potest petere debitum sine peccato, quamuis possit sine peccato reddere debitum uxori, postquam obligatus est ad hoc per carnalem copulam præcedentem. Hoc autem intelligendum est, siue mulier expresse petat, siue interpretatur: quando mulier verecunda est, & vir sentit voluntatem de redditione debiti: tunc enim peccato reddere potest, & præcipue si ei timeret periculo castitatis. Nec obstat, quod non sunt in matrimonij actu: quia quilibet potest hoc ad suum est, abrenuntiare. Quidam tamen dicunt, quod potest & petere & reddere, ne nimis profolium reddatur matrimonium uxori semper exigenti. Sed si recte inspiciatur, hoc est exigere interpretatiue.

213

ARTIC. II.

Quæritur an votum solenne dirimat matrimonium iam contractum? Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod nec votum solenne dirimat matrimonium iam contractum. Quia sicut Decret. * dicit, Apud Deum minus obligat votum simplex, quam solenne. Supplementum.

Ff Sed

c. rursus, qui clerici. vel uen. c. uen. c. ex rum. c. ex publ. co. de iouer. coniug.